

Thing og der har været underkastet en omhyggelig Behandling, ligesom det ogsaa er et Factum, at man ikke saa sjældent i de offentlige Tidender sees omtalt Processer, som ere opstaaede paa Grund af Studsmaalsbøgerne, og jeg troer nu, at hvis dette Forslag bliver til Lov, vil det for en ikke ringe Deel forhindre, at der i Fremtiden finder Sogsmaal Sted for Studsmaals Skjlb. Naar Lyendet har en Anelse om, at det ikke vil faae noget godt Studsmaal, saa vil det ikke forlange noget Studsmaal, saa faaer det intet Studsmaal, og det har da ingen Grund til nogen Sagsføgning. Saaledes som Loven nu foreligger, er Forholdet stillet frit mellem Huusbonden og Lyendet. Huusbonden kan, hvis Loven bliver vedtagen, ikke saaledes som nu imod Lyendets Villie give det et Studsmaal, og Huusbonden har paa den anden Side ogsaa Frihed til at undlade at skrive noget Studsmaal; saaledes synes jeg, at det bliver stillet paa den rigtige Maade, hvorfor jeg skal tillade mig at anbefale denne lille Lov.

Rosenørn-Teilmann: Der er gjen- tagende blevet lagt Vægt paa den Vidtløftighed, der er forbunden med at sikkre sig Beviis for, at Lyendet har begjært Studsmaal. Jeg troer ikke, at dette egentlig har Stort at betyde, og jeg troer, at de to Medlemmer, der særligt have fremhævet dette, efter deres Erfaring meget godt ville vide, at det vil være yderst saa, ja, maaskee slet ingen Tilfælde, hvor Forholdet imellem Lyendet og Huusbonden i Tjenestetiden ikke skulde have udviklet sig saaledes, at Huusbonden jo aldeles bestemt veed, om Lyendet virkelig ønsker et saadant Studsmaal, som han kan give det. I saadanne Tilfælde vil det allsaa ikke kunne berede nogen Vanstuelighed, og i de yderst saa Tilfælde, hvor der kan være Spørgsmaal om, at Huusbonden ikke kan stole paa, at det er Lyendets Alvor at begjære Studsmaal, der staaer det jo Huusbonden frit for at sige: Nei, min gode Ven, dit Forhold har været saaledes, at jeg ikke kan vide, om du ikke fortryder din Begjæring, og du faaer ikke Andet end en Paategning om, hvor længe du har tjent. Jeg troer allsaa ikke, at man

af denne Omstændighed kan hente nogen Indvending imod at stemme for Loven.

Jensen: Derfor Lovforslaget nu forelaa saaledes, som det er kommet fra det andet Thing, saa var det en anden Sag, da kunde jeg godt stemme for Loven; thi der var da, efter min Mening, Righed tilstede, der var da ikke Spørgsmaal om, at Huusbonden havde Ret til at skrive en Charakter i Lyendebogen, imedens Lyendet paa den anden Side ikke havde Ret til at frembrage Huusbondens Charakter. Nu er det derimod noget heelt Andet. Nu kan et Lyende være saa heldigt at have faaet en god Charakter, „efterat have tjent tro og stikkelig“, medens et andet Lyende, der har passet sit Arbejde lige saa godt, men maaskee har været noget mere leifindigt og vildt, ikke har faaet en saadan Charakter; Forfjellen kan ligge deri, at den Ene har været saa heldig at faae en god Condition, en god Huusbond, hvorimod den Anden har været saa uheldig at faae en slet Huusbond. Allsaa, naar der ikke i Studsmaalsbogen staaer noget Vidnesbyrd om Lyendets Forhold, saa skal det, efter dette Lovforslag, være et slet Lyende, og i det praktiske Liv vil det, det er jeg fuldkommen overbevist om, stille sig saaledes, at et Lyende, som har tjent to forskjellige Huusbonder lige tro og lige godt, af disse kan faae høist forskjellige Studsmaal, fordi den ene Huusbond maaskee ikke har havt Evne til at udtrykke sig paa den Maade, som Lyendet har fortjent det.

Rosenørn-Teilmann: Jeg vil dog tillade mig den Bemærkning, at jeg troer, at det er aldeles feilagtigt, naar den sidste ærede Taler er af den Formening, at Forholdet her ikke er stillet ganske lige. Den Ret, som Huusbonden tidligere havde til at skrive i Studsmaalsbogen, uagtet det ikke var forlangt af Lyendet, vil nu blive hævet; men jeg troer, at hvad Forslaget vilde bevirke, saaledes som det er kommet fra det andet Thing, ikke er, at Forholdet blev lige frit, men at det blev stillet lige ufrit for begge Parter; thi selv om disse vare enige derom, saa forbød dog Lovgiv-